

INVAZE
ZLODĚJŮ TĚL

Jack Finney

Copyright © 1955, renewed 1983 by Jack Finney

Všetchna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Martin Světlík, 2023

Cover © Adéla Korbělářová, 2023

© DOBROVSKÝ s. r. o., 2023

ISBN 978-80-277-3307-1 (pdf)

INVAZE ZLODĚJŮ TĚL

Jack Finney

přeložil Martin Světlík

FØBØS

1

Varuju vás, že příběh, do něž jste se právě začeti, je plný nejasných konců a nezodpovězených otázek. Ne všechno do sebe na konci pěkně zapadne, ne všechno se vyřeší a nikdo vám všechno uspokojivě nevysvětlí. Tedy alespoň já ne. Sám totiž vlastně nevím, co se přesně stalo a co za tím vším bylo ani proč to všechno začalo a jak to skončilo nebo jestli to vůbec skončilo. A to jsem byl přímo u toho. Takže pokud se vám takové příběhy nelíbí, je mi líto, ale nejspíš byste měli přestat číst. Řeknu vám jenom to, co vím.

Co se mě týče, všechno to začalo jednoho čtvrtedního večera, dvacátého osmého října devatenáct set sedmdesát šest, kolem šesté hodiny, poté, co jsem vyprovodil posledního pacienta – šlo o vymknutý palec – postranními dveřmi ordinace, s pocitem, že pracovní den ještě není u konce. A přál jsem si, abych nebyl doktor, protože

takové tušení se většinou naplní. Odjížděl jsem na dovolenou s jistotou, že se za den dva vrátím. A taky že ano – kvůli epidemii spalniček. Často jsem se únavou jen tak tak dobelhal do postele, s vědomím, že za pár hodin už budu na cestě za dalším pacientem. Což se taky stalo, jako koneckonců vždy, a taky to tak vždycky bude. Stále ještě chodím za pacienty domů, stejně jako spousta ostatních doktorů.

Teď jsem u svého stolu připsal poznámku na kartu pacienta, následně jsem vytáhl zdravotní brandy, přešel do koupelny a nalil si drink, což jsem téměř nikdy nedělal. Tu noc jsem si ho ale namíchal. Stál jsem u okna za pracovním stolem, shlížel na Throckmorton Street a upíjel ze sklenice. To odpoledne jsem operoval slepé střevo, nestačil jsem se naobědvat a byl jsem podrážděný. Pořád jsem si nezvykl na to, že mám vůbec nějaký volný čas, a přál jsem si, abych se ten večer mohl pro změnu těšit na nějakou zábavu.

Takže když jsem zaslechl, jak někdo zlehka klepe na zamčené vchodové dveře do čekárny, chtělo se mi zůstat stát na místě, dokud dotyčný neodejde. V jakémkoliv jiném zaměstnání by si to člověk mohl dovolit, ale doktor tu možnost nemá. Sestřička už byla pryč – nejspíš závodila s posledním pacientem, kdo bude dřív u schodů, a bez námahy vyhrála – a já jsem s jednou nohou na židli upíjel drink, sledoval ulici a předstíral, alespoň na okamžik, že dotyčnému, který opět zlehka zaklepal, neotevřu. Nebyla ještě tma a soumrak se teprve snášel, ale úplné světlo už taky nebylo. Pouliční lampy se rozsvítily a Throckmorton Street zela prázdnotou – kolem šesté tu skoro všichni večereli. Dopadla na mě osamělost a skleslost.

Po chvíli se opět ozvalo zaklepaní. Odložil jsem pití, vyšel ven, odemkl dveře a otevřel je. Nejspíš jsem několi-krát užasle zamrkal a poklesla mi brada, protože na prahu stála Becky Driscollová.

„Ahoj Milesi.“ Když si všimla mého příjemně překva-peného výrazu, spokojeně se usmála.

„Becky...“, zamumlal jsem a ustoupil stranou, aby mohla vejít. „To jsou k nám hosti. Pojď dál!“ Becky prošla kolem mě do čekárny a zamířila k ordinaci. „Copak? – Potřebuješ lékařskou pomoc?“ zazubil jsem se a zavřel dveře. Cítil jsem *takovou* úlevu a radost, že jsem začal vtípkovat. „Tenhle týden vyndáváme slepáky se slevou. Ber, dokud dáváme!“ zvolal jsem nadšeně a Becky se na mě usmála přes rameno. Měla krásnou, pěkně tva-rovanou figuru. Ženské sice říkaly, že má příliš široké boky, ale neslyšel jsem, že by si na to kdy stěžoval ně-jaký chlap.

Becky se zastavila u mého pracovního stolu a oto-čila se ke mně, aby mi odpověděla: „Ne, kvůli lékařské pomoci tu nejsem.“

Pozdvihl jsem sklenici ke světlu. „Jak všichni dobře vědí, piju celý den. Zvláště když mám operovat. A všichni pacienti si se mnou musí dát skleničku – co ty na to?“

Sklenice mi málem vyklouzla z ruky, protože Becky v tu chvíli zavzlykala a nasucho křečovitě zalapala po dechu. Do očí jí náhle vhrkly lesklé slzy. Rychle se odvrá-tila, svésila ramena a rukama si zakryla obličej. „Budu ji nejspíš potřebovat...“, vypravila ze sebe s námahou.

Po chvíli jsem jí tiše a vlídně nabídl, aby se posadi-la, a Becky se svezla do koženého křesla naproti stolu. Odebral jsem se do koupelny, kde jsem namíchal další

drink, přičemž jsem si dával načas. Vrátil jsem se a položil před ni pití na skleněnou desku stolu.

Obešel jsem ho, posadil se naproti Becky a uvelebil se na otočné židli. Když vzhlédla, kývl jsem směrem ke sklenici a mlčky ji pobídl, aby se napila. Sám jsem si lokl, usmál se na ni a chvíli čekal, než se uklidní. Znovu jsem si prohlédl její obličej. Byla to pořád ta stejná půvabná tvář s pěkně tvarovanými kostmi, stejné inteligentní oči, nyní jen trochu zarudlé na krajích, pořád ty stejné smyslné plné rty. Vlasy vypadaly jinak. Nejspíš si je nechala zkrátit. Měly ale pořád tu stejnou sytě hnědou barvu, skoro černou, byly husté a nepoddajné a vypadaly přirozeně vlnité, i když – jak jsem si vzpomínal – od přírody takové nebyly. Samozřejmě se změnila. Už jí nebylo osmnáct, ale dost přes dvacet. Vypadala na svůj věk, ani víc, ani méně. Pořád to ale byla ta samá ženská – holka, kterou jsem znal ze střední; párkrát jsem ji v posledním ročníku vzal na rande. „Rád tě zase vidím, Becky,“ usmál jsem se a pozdvihl k ní sklenici. Pak jsem si lokl a sklopil oči. Chtěl jsem, aby chvíli povídala o něčem jiném, než se mi rozhodne prozradit, co ji trápí.

„Já tebe taky, Milesi.“ Becky se zhluboka nadechla a se sklenicí v ruce se opřela v křesle. Věděla, co na ni zkouším, a nijak se nebránila. „Pamatuješ, jak sis mě jednou přišel vyzvednout? Měli jsme tenkrát jít na nějaký večírek a ty jsi měl na čele nápis.“

Vzpomínal jsem si, ale tázavě jsem pozdvihl obočí.

„Na čele jsi měl červenou propiskou, rtěnkou nebo něčím takovým napsáno ‚M. B. miluje B. D.‘. Říkal jsi, že to budeš nosit celý večer. Dalo mi dost práce přesvědčit tě, abys to smazal.“

„Jo, pamatuju...“ usmál jsem se. Pak jsem si vzpomněl na něco jiného. „Samozřejmě se ke mně doneslo, že ses rozvedla. Je mi to líto.“

Becky přikývla. „Díky, Milesi. Já taky slyšela, že ses rozvedl. Taky mě to mrzí.“

Pokrčil jsem rameny. „Skoro abychom založili nějaký spolek.“

„Ano.“ Becky přešla k jádru věci. „Milesi, přišla jsem za tebou kvůli Wilmě.“ Wilma byla její sestřenice.

„Co se stalo?“

„Nevím...“ Becky chvíli zírala na sklenici a pak ke mně vzhledla. „Wilma má...“ Zarazila se. Lidé tyhle věci neradi pojmenovávají. „No, řekněme, že má jistou utkvělou představu. Znáš jejího strýce – strýčka Iru?“

„Jasně.“

„Milesi, ona si myslí, že to *není* její strýček.“

„Jak to myslíš?“ Lokl jsem si ze sklenky. „Jako že nejsou příbuzní?“

„Ne, to ne.“ Netrpělivě zavrtěla hlavou. „Wilma má pocit, že...“ Becky zmateně pokrčila rameny. „... že se za něj někdo *vydává*. Že je to někdo, kdo jenom *vypadá* jako Ira.“

Zíral jsem na Becky. Nic z toho jsem nechápal. Wilma u strýce a tety vyrostla. „To si není jistá?“

„Ne. Říká, že dotyčný vypadá jako strýček Ira, mluví a chová se úplně jako on... se vším všudy. Jenomže Wilma zkrátka ví, že to není on. Milesi, já mám hrozný strach!“ Do očí jí opět vhrkly slzy.

„Pořádně se napij,“ zamumlal jsem a pokývl směrem ke sklenici. Sám jsem si pořádně zavdal, opřel se do křesla, zíral na strop a přemýšlel. Wilma měla starosti, ale

taky měla rozum a svou hlavu. Bylo jí kolem pětatřiceti. Nebyla nikterak krásná, měla červené tváře a malou kulatou postavu. Nikdy se nevdala, což byla škoda. Jsem si jistý, že by ráda měla rodinu a že by to byla skvělá manželka a matka, ale tak to na světě zkrátka chodí. Provozovala místní knihovnu a obchod s blahopřánými a docela se jí dařilo. Každopádně ji ta práce užívala, což na malém městě není vůbec snadné. Wilma nezahořkla, měla smysl pro cynický humor a dívala se na svět s nadhledem. Uměla si v životě poradit a nic si nenalhávala. Nedokázal jsem si představit, že by zrovna *Wilmu* soužily duševní obtíže – ale člověk nikdy neví. Pohlédl jsem opět na Becky. „Co chceš, abych udělal?“

„Zajeď tam dnes, Milesi.“ Naklonila se nad stůl a prosila. „Teď hned, jestli můžeš, ještě než se setmí. Chci, aby ses podíval na strýčka Iru a promluvil si s ním. Znáte se přece už léta.“

Sklenici jsem měl zdviženou na půli cesty k ústům, ale položil jsem ji zpět na stůl a upřel pohled na Becky. „Co, prosím? O čem to mluvíš Becky? Ty si *taky* myslíš, že to není Ira?“

Becky zrudla. „Samozřejmě že ne!“ Najednou se začala hryzat do rtu a bezradně vrtěla hlavou. „Ach, Milesi, já nevím – nevím! Určitě je to strýček Ira. Samozřejmě že ano, jenomže... Wilma to podávala tak přesvědčivě!“ Dokonce začala lomit rukama, což je věc, o které člověk občas čte, ale málokdy ji vidí. „Milesi, já opravdu nevím, co se tam děje!“

Vstal jsem, obešel stůl a postavil se vedle jejího křesla. „No, tak se tam půjdeme podívat. Jenom klid, Becky,“ řekl jsem vlídně a položil jí ruku na rameno, abych

ji uklidnil. Pod tenkými šaty jsem ucítil teplou, pevnou oblinu jejího ramene a ruku jsem zase odtáhl. „Ať už se děje, co se děje, má to nějakou příčinu. Zjistíme, co to je, a vyřešíme to. Tak pojď.“

Otočil jsem se a otevřel vestavěnou skříň vedle stolu, kde jsem měl pověšené sako. Připadal jsem si jako pitomec. Moje sako totiž ve skutečnosti spočívalo tam, kde vždycky, na Fredových ramenou. Fred je vyleštěný, do detailu vyvedený kostlivec, kterého schovávám ve skříni společně s menší ženskou kostrou. Nemůžu je přece mít venku, aby mi děsili pacienty. Dostal jsem je jednou k Vánocům od otce, když jsem byl v prvním ročníku na medicíně. Pro medika jsou samozřejmě užiteční, ale myslím, že mi je otec daroval jenom proto, že je mohl předat – a taky to udělal – v obrovské, dvoumetrové krabici zabalené v dárkovém papíru a převázané červenou a zelenou stuhou. Kde takovou krabici sehnal, je mi dodnes záhadou. Teď Fred a jeho společníci stojí ve skříni v ordinaci a já si samozřejmě vždycky věším sako na jeho vyleštěná ramena. Moje zdravotní sestra si myslí, že je to náramná legrace, a i Becky se trochu pousmála.

Pokrčil jsem rameny, popadl kabát a zavřel dveře. „Někdy si říkám, že to s tou legrací přeháním. Za chvíli už mi lidi nebudou důvěřovat ani tolik, abych jim předepsal aspirin na rýmu.“ Vytočil jsem číslo záznamníkové služby, sdělil jim, kam jdu, a společně s Becky jsme vyrazili z ordinace podívat se na strýčka Iru.

Abychom měli jasno v základních věcech: Moje celé jméno zní Miles Boise Bennell, je mi dvacet osm let a už něco přes rok mám lékařskou praxi v Mill Valley

v Kalifornii. Předtím jsem byl na praxi a ještě předtím jsem studoval na Stanford Medical College. V Mill Valley jsem se narodil i vyrostl a můj otec tu dřív působil jako doktor, takže jsem po něm převzal praxi. Svou práci dělal dobře, se sháněním pacientů jsem tedy neměl moc práce.

Měřím sto osmdesát centimetrů, vážím sedmdesát pět kilo, mám modré oči a černé trochu zvlněné vlasy. Jsou docela husté, přestože na temeni mi už začíná nepatrně prosvítat pleš. Máme to v rodině. Nijak se tím neznepekokuju. Stejně se s tím nejspíš nedá nic dělat, jinak by doktoři už přece dávno něco vymysleli. Hraju tenis, kdy to jen jde, takže jsem většinou opálený. Před pěti měsíci jsem se rozvedl a nyní bydlím sám ve velkém starém dřevěném domě obklopeném spoustou vzrostlých stromů a rozlehlým trávníkem. Patřival mým rodičům, kteří už oba zemřeli, a teď je můj. To je zhruba všechno. Jezdím v zářivě červeném dvousedadlovém Mercedesu 1973, který jsem koupil z druhé ruky, abych podpořil rozšířenou představu o tom, že všichni doktoři jsou bohatí.

Dojeli jsme do Strawberry, což je samostatné předměstí, které se rozkládá těsně za hranicemi Mill Valley, a pak jsme sjeli na širokou serpentýnu zvanou „Ricardo Road“. Strýčka Iru jsme zastihli na trávníku před domem. Když jsme zastavili u chodníku, vzhlédl a zazubil se. „Dobrý večer, Becky! Ahoj Milesi!“ zvolal.

Oba jsme mu zamávali a vystoupili jsme z auta. Becky vyrazila po pěšince k domu a cestou se strýčkem Irou přátelsky rozprávěla. Vydal jsem se přes trávník nenuceným krokem a s rukama v kapsách, jako bych přišel prostě na kus řeči. „Dobrý večer, pane Lentzi.“

„Jak jdou kšefty, Milesi? Kolik jsi jich dneska zabil?“ zazubil se, jako by to byl zbrusu nový vtíp, který právě vymyslel.

„Jenom povolené množství,“ usmál jsem se a postavil se vedle něj. Byla to naše obvyklá konverzace, kterou jsme vedli, kdykoliv jsme na sebe narazili ve městě. Teď jsme stáli sotva půl metru od sebe a já se mu díval do očí.

Venku bylo pěkně, kolem osmnácti stupňů, a byl ještě dostatek světla. Netuším, co jsem si myslel, že uvidím. Samozřejmě že to *byl* strýček Ira, ten stejný pan Lentz, kterého jsem znával už jako kluk, když jsem každý den donášel do banky večerní vydání novin. Tenkrát pracoval jako hlavní pokladník – teď už je v důchodu – a vždy mě přesvědčoval, abych si ty horentní sumy, co si vydělám roznášením novin, uložil na účet. Nyní vypadal úplně stejně, až na to, že mezitím uběhlo patnáct let a zbělely mu vlasy. Je vysoký, má téměř dva metry, trochu soupe nohama, ale pořád je to čilý, bystrý, milý stařík. Na trávníku vedle mě stál on a už nikdo jiný – a já se začal strachovat o Wilmu.

Chvíli jsme jen tak klábosili – o místní politice, o počasí, o práci – a já přitom pozoroval každou vrásku a pór na jeho tváři, poslouchal jsem každický tón a melodii jeho hlasu a dával pozor na každý pohyb a gesto. Jenomže člověk nemůže dělat dvě věci najednou a strýček Ira zpozorněl. „Tebe něco trápí, Milesi? Zdá se mi, že jsi dnes večer trochu duchem mimo.“

Usmál jsem se a pokrčil rameny. „Nejspíš si tahám práci domů.“

„To nesmíš, chlapče. Já to nikdy nedělal. Hned jak jsem si večer nasadil klobouk, už jsem na banku ani

nepomyslel. Jasně že takhle to člověk na prezidenta nedotáhne...,“ zazubil se, „jenomže prezident je po smrti, a já pořád ještě žiju.“

Ksakru, *jasně* že to byl strýček Ira: každičký vlas, vráska, každé slovo, pohyb a myšlenka byly jeho, a já si na jednu připadal jako pitomec. Becky a Wilma vyšly na verandu a posadily se na houpačku. Zamával jsem jim a zamířil k nim.

2

Wilma seděla s Becky na houpačce a s úsměvem čekala, dokud jsem nedošel k verandě, a pak tiše pronesla: „Díky, že jsi přišel, Milesi.“

„Ahoj Wilmo, rád tě vidím.“ Posadil jsem se na široké zábradlí verandy čelem k nim a zády se opřel o sloup.

Wilma na mě upřela tázavý pohled a pak se podívala směrem ke svému strýčkovi, který se mezitím začal opět procházet po trávníku. „Tak co?“ zeptala se.

Taky jsem pohlédl na Iru, pak na Wilmu. Přikývl jsem. „Je to on, Wilmo. Je to bezpochyby tvůj strýček.“

Wilma pouze přikývla, jako by takovou odpověď čekala. „Není,“ zašeptala klidně – neodporovala mi, jen trvala na svém.

„Dobrá,“ ustoupil jsem a opřel si hlavu o sloup, „vezme to popořádku. Tebe přece nemůže nikdo ošálit – žiješ

s ním už léta. Jak víš, že to není strýček Ira? Co je na něm jiného?“

V tom okamžiku vykřikla vysokým a vyděšeným tónem. „To je právě to!“ Hned ale ztlumila hlas a naklonila se ke mně. „Milesi, nedokážu na něm najít žádnou *viditelnou* změnu. Když mi Becky řekla, že jsi tady, doufala jsem, že se ti podaří něco objevit – že si všimneš alespoň *nějaké* změny. Jenomže ona tu žádná *není*. Podívej se na něj...“

Všichni jsme opět pohlédli směrem k trávníku. Strýček Ira nečinně okopával hranou boty nějaký plevel nebo oblázek zabořený v trávníku. „Každíčký pohyb – všechno dělá stejně jako Ira.“ Wilma na mě upřeně hleděla a na jejím stále červeném a kulatém obličejí se objevily vrásky. „Čekala jsem na dnešek...“, šeptla. „Čekala jsem, až se konečně nechá ostříhat.“ Opět se ke mně naklonila, oči doširoka otevřené, a zastřeným hlasem zašeptala: „Strýček Ira má na krku malou jizvu. Míval tam vřed, který mu kdysi odstranil tvůj otec. Pod vlasy není vidět, ale když má strýček oholený krk, jizva je patrná. No a dneska... – na tohle jsem čekala! – dneska se nechal ostříhat...“

Vzrušeně jsem poposedl. „A jizva *zmizela*? Myslíš, že...“

„Ne!“ odsekla téměř rozhořčeně Wilma a v očích jí zablesklo. „Jizva je na svém místě – přesně tam, kde ji míval strýček Ira!“

Chvíli jsem nic neříkal. Pozoroval jsem špičky svých bot, neodvažoval jsem se pohlédnout na Becky, a nějakou chvíli jsem se nedokázal podívat ani na ubohou Wilmu. Poté jsem zdvihl hlavu, pohlédl jí přímo do očí a řekl jí na rovinu: „Podívej, Wilmo, je to tvůj strýček Ira. Copak ty to nevidíš?! Nehleď na to, jak se cítíš, opravdu to je –“

Wilma jen zavrtěla hlavou a opřela se v houpačce. „Není.“

Na okamžik jsem nervozitou ztuhl a nevěděl, co bych měl říct. „Kde je teta Aleda?“

„S tím si nedělej starosti, je nahoře. Jenom dej pozor, aby *on* nic neslyšel.“

Seděl jsem, hryzal si ret a usilovně přemýšlel. „A co jeho zvyky, Wilmo?“ nadhodil jsem po chvíli. „Drobné pohyby.“

„Jsou úplně stejné jako strýčkovy.“

Samozřejmě že jsem se měl ovládnout, ale v ten okamžik jsem ztratil trpělivost. „Tak v čem tedy spočívá ten rozdíl? Když žádný nevidíš, jak můžeš vědět...“ Ihned jsem ztlumil hlas a snažil se být konstruktivní. „Wilmo, a co takhle vzpomínky? Přece musí existovat něco, o čem víš jenom ty a strýček Ira.“

Wilma se zapřela nohama o podlahu a zlehka se houkala. Pozorovala strýčka Iru, který teď hleděl na strom, jako by přemýšlel o tom, jestli nepotřebuje prořezat. „To už jsem taky zkoušela...“ odpověděla tiše. „Mluvila jsem s ním o tom, jak jsem byla malá.“ Vzdechla nad marnou námahou, protože věděla, že ji nepochopím.

„Jednou, kdysi dávno, mě vzal s sebou do železářství. Na pultu tam tenkrát stál model dveří ve veřejích. Myslí, že to byla nějaká reklama na zámky. Ty dveře měly malé panty, kliku, dokonce i miniaturní mosazné klepadlo. Já jsem je samozřejmě hned chtěla mít a ztropila jsem kvůli tomu děsný povyk. On si to pamatuje. Úplně všechno: Co tenkrát říkal prodavač, co na to odpověděl on. Dokonce si vzpomíná i na to, jak se jmenoval ten obchod, přestože ho už před lety zavřeli. A nadto si

vybavuje věci, na které jsem *já* úplně zapoměla – na mrak, který jsme viděli jednou v sobotu večer poté, co mě vyzvedl z odpoledního představení v kině. Ten mrak měl tvar králíka. Všechno si to pamatuje – úplně všechno. Stejně jako by si to pamatoval strýček Ira.“

Nejsem žádný psychiatr, jenom praktický lékař, a bylo mi jasné, že tohle je na mě příliš velké sousto. Chvilí jsem se sklopenýma očima jenom pozoroval hřbety svých rukou a propletené prsty a poslouchal tiché vrzání houpačky.

Zkusil jsem to ještě jednou, mluvil jsem tiše a tak přesvědčivě, jak jsem to jen svedl, a pamatoval na to, že s Wilmou nesmím jednat povýšeně, protože jí to pořád dobře myslelo, ať už se jí v hlavě odehrávalo cokoliv. „Podívej, Wilmo, stojím na tvé straně. Pomáhat lidem s jejich problémy je moje práce. Oba víme, že tohle je problém, který je potřeba vyřešit, a já najdu způsob, jak ti pomoci. Teď mě poslouchej: Nečekám a ani po tobě nechci, abys najednou přistoupila na to, že to byl omyl, že je to opravdu strýček Ira a že nevíš, co se ti mohlo přihodit. Tedy nepředpokládám, že přestaneš emocionálně věřit tomu, že to není tvůj strýček. Chci ale, aby sis uvědomila, že *je* to tvůj strýček, nehleď na to, co cítíš, a že ten problém spočívá *v tobě*. Nevěř tomu, co jsi četla v románech nebo viděla v kině; je naprosto vyloučené, aby dva lidé vypadali úplně stejně. Dokonce i jednovaječná dvojčata dokážou jejich blízcí rozeznat – vždycky. Nikdo na světě by se ani na okamžik nemohl vydávat za strýčka Iru, aniž bychom si ty nebo já nevšimli tisíce rozdílů. Když si to připustíš, Wilmo, a uvědomíš, *pochopíš*, že problém je *v tobě*. A pak s tím budeme moct něco udělat.“

Opřel jsem se zády o sloup verandy – svoje jsem řekl, teď jsem čekal na odpověď.

Wilma se zlehka pohupovala, nohou se rytmicky odrážela od podlahy a přemýšlela nad tím, co jsem jí právě vyložil. Upírala nepřítomný pohled směrem k trávníku, našpulila rty a pomalu zavrtěla nesouhlasně hlavou.

„Poslouchej, Wilmo!“ vyštěkl jsem, naklonil se k ní a podíval se jí do očí. „Tvoje teta Aleda by to přece poznala! To ti nedochází? Ji by přece nikdo neoklamal! Co na to říká ona? Mluvila jsi s ní o tom?“

Wilma znovu zavrtěla hlavou, odvrátila se a dál zírala před verandu do prázdna.

„Proč ne?“

Pomalou se ke mně otočila a na okamžik se naše pohledy setkaly. V té chvíli jí po kulaté zkrabacené tváři začaly stékat slzy. „Protože – Milesi – ona taky není moje teta Aleda!“ Chvíli na mě zírala s otevřenou pusou a s výrazem naprosté hrůzy. Kdyby mohl člověk šeptem křičet, znělo by to jako Wilmin nářek: „Proboha, Milesi, snad jsem se nezbláznila? Řekni mi to, Milesi – no tak. Řekni mi to na rovinu – musím to vědět!“ Becky držela Wilmu za ruku, mačkala ji a tvář měla zkřivenou utrpením a soucitem.

Schválně jsem se na Wilmu usmál, jako bych přesně věděl, co má na mysli. „Ne,“ opáčil jsem sebejistě, „nezbláznila ses.“ Zazubil jsem se a položil jsem jí dlaň na ruku, kterou křečovitě svírala opěradlo houpačky. „Ani v téhle době není tak jednoduché se zbláznit, jak by sis možná myslela.“

Becky se připojila téměř klidným hlasem: „Říká se, že když si sama myslíš, že ses zbláznila, nikdy to tak není.“

„Na tom něco bude,“ přitakal jsem, i když to nebyla pravda. „Ale, Wilmo, na to, aby člověk potřeboval pomoc psychiatra, vůbec nemusí být blázen. Co na tom záleží? Dneska na tom nic není a hodně lidem se ulevilo, když –“

„Vy to nechápete.“ Seděla a zírala na strýčka Iru. Mluvila malátným a nepřítomným hlasem. Vděčně stiskla Becky ruku a pak tu svou odtáhla. Pak se ke mně otočila; už neplakala, mluvila klidně a tiše.

„Milesi, on vypadá, zní, chová se a pamatuje si přesně jako Ira. Navenek. Ale *uvnitř* je jiný. Jeho odpovědi...,“ odmlčela se, aby našla to správné slovo, „nejsou *emocionálně* v pořádku, jestli se to tak dá vysvětlit. Pamatuje si do detailu minulost; usměje se a řekne: ‚To se ví, že jsi byla roztomilá holka, Willy. A ještě k tomu chytrá.‘ Přesně tak, jak to říkával strýček Ira. Jenomže tam něco chybí, a s tetou Aledou je to v poslední době podobné.“ Wilma se odmlčela a opět se soustředěným výrazem pohlédla do prázdna. Pak pokračovala: „Strýček Ira byl už odmala jako můj otec, a vždycky když mluvil o mém dětství, měl... Vždycky měl ve tváři výraz, který vypovídal o tom, s jakou radostí vzpomíná na ty krásné dny. Milesi, ten pohled, kdesi hluboko v očích, zmizel. U tady toho... tohoto strýčka Iry, nebo kdo či co to je, mám pocit – ne, já *vím* naprosto jistě, že jen odříkává naučené fráze. Všechny vzpomínky strýčka Iry má uložené v hlavě do posledního detailu, jen je vyvolat. Ale emoce žádné. Nic necítí – vůbec nic –, jenom předstírá. Slova, gesta, melodie hlasu, všechno má – jen ne cit.“

Její hlas zněl najednou sebejistě a autoritativně: „Milesi, ať už si pamatuje cokoliv a vypadá jakkoliv, ať je to možné, nebo nemožné, tamto není strýček Ira.“

K tomu už nebylo co říct a Wilma i já jsme to věděli. Vstala, usmála se a odtušila: „Raději bychom se měli rozejít, jinak...“ Pokývla hlavou směrem k trávníku. „Jinak začne něco tušit.“

Pořád jsem byl zmatený. „Co by měl tušit?“

„Tušit,“ zopakovala Wilma trpělivě, „že ho podezírám.“ Pak napřáhla ruku a já ji stiskl. „Pomohl jsi mi, Milesi, ať už to víš, nebo ne. Nechci, aby ses o mě příliš strachoval.“ Obrátila se k Becky. „A ty taky ne,“ zazubila se. „Přece oba víte, že mám tuhý kořínek. Já si nějak poradím. A pokud myslíš, Milesi, že bych měla jít za psychiatrem, udělám to.“

Přikývl jsem a slíbil, že ji objednáme k nejlepšímu člověku, kterého znám, k doktoru Manfredu Kaufmanovi v San Rafaelu, a že jí zítra ráno zavolám. Zamumlal jsem nějaké nesmysly o tom, že se nemá přepínat, dělat si starosti a tak dále. Wilma se na mě vlídně usmála a položila mi ruku na rameno způsobem, kterým žena odpouští muži, který ji zklamal. Pak poděkovala Becky za to, že se zastavila, oznámila, že chce jít brzy spát, a já jsem nabídl Becky, že ji odvezu domů.

Cestou k autu jsme minuli strýčka Iru a já prohodil: „Dobrou noc, pane Lentzi.“

„Dobrou, Milesi. Zase někdy přijď!“ Zazubil se na Becky, ale stále ještě mluvil ke mně: „Není to pěkné, mít zase Becky zpátky?“ Div že na mě nezamrkal.

„Jasně,“ usmál jsem se a Becky zamumlala: „Dobrou noc.“

V autě jsem se zeptal Becky, jestli by chtěla něco podniknout, třeba zajít někam na večeri, ale nijak mě nepřekvapilo, když odpověděla, že chce jet domů.

Bydlela asi tři bloky ode mě, ve velkém starém domě – byl dřevěný a bíle natřený –, v němž se narodil její otec. Když jsme zastavili u chodníku, Becky se zeptala: „Myslíš, že bude v pořádku?“

Zaváhal jsem a pokrčil rameny. „Nevím. Na diplomu mám sice napsáno, že jsem doktor, ale co je s Wilmou, to vážně netuším. Mohl bych začít házet psychiatrické termíny, ale popravdě to není moje parketa – spíš případ pro Mannieho Kaufmana.“

„A myslíš, že jí pomůže?“

Někdy se s pravdou musí zacházet opatrně, a tak jsem odpověděl: „Jestli tomu někdo dokáže přijít na kloub, tak je to Mannie. Myslím, že jí pomůže.“ Ve skutečnosti jsem to ale nevěděl.

Když jsme došli k Beckyiným dveřím, prohodil jsem bezmyšlenkovitě, aniž bych o tom předtím přemýšlel: „Tak zítra večer?“ Becky, která stále ještě přemýšlela o Wilmě, nepřítomně pokývala hlavou a řekla: „Ano. Kolem osmé?“ A já odpověděl: „Dobrá, vyzvednu tě.“ Člověk by si myslel, že už spolu chodíme celé měsíce. Zkrátka jsme navázali tam, kde jsme před lety skončili. Cestou k autu mi došlo, že takhle uvolněně a spokojeně jsem se už dlouho necítil.

Nejspíš je to ode mě sobecké. Možná si říkáte, že bych se měl strachovat o Wilmu – což jsem taky svým způsobem v duchu dělal. Doktor se ale musí naučit nedělat si o pacienty starosti, dokud takové obavy nejsou k užitku. Do té doby by měly zůstat zavřené v nějaké tiché místnosti na okraji mysli. To vás na medicíně sice nenaučí, ale je to stejně důležité jako stetoskop. Doktor dokonce musí být schopný přijít o pacienta a pak dojít